

Egenbetalt lagring av stamceller fra navlestreng

Flertallet i Bioteknologinemnda mener at det er galt av det offentlige å nekte nybakte foreldre muligheten til egenbetalt lagring av celler fra navlestreng / morkake.

Ole Johan Borge

Transplantasjon med bruk av stamceller fra navlestrengsblod er benyttet for over 2000 pasienter på verdensbasis og første vellykkede transplantasjon ble utført i 1988.

Til nå har noen få norske par ønsket å få lagret celler fra navlestrengen til det nyfødte barnet med tanke på mulig senere bruk. Minst én privat bedrift tilbyr i dag privat lagring av stamceller fra navlestreng/morkake og det er kjent at flere andre selskaper viser interesse for det norske markedet.

Sannsynligheten for at en person i dag vil få behov for sin egen navlestreng er anslått til ca. 1:20 000. Det utføres imidlertid for tiden mye forskning på stamceller, og dette kan åpne for flere behandlingsregimer basert på navlestrengceller. Det er vanskelig i dag å forutsi i hvilket omfang celler fra navlestreng/morkake vil bli brukt i fremtiden.

Sykdommer som i dag kan behandles med stamceller fra benmarg, blod eller navlestreng, omfatter primært kreft-

og blodsykdommer.

Mens transplantasjon av stamceller fra benmarg er en etablert behandlingsmetode for enkelte sykdommer, er stamceller fra navlestrengsblod først og fremst et tilbud bare der egnede celler fra benmarg ikke finnes blant familiemedlemmer eller i benmargsregistre. Celler fra én navlestreng vil med dagens teknologi normalt inneholde et for lavt antall stamceller til å kunne brukes av pasienter som veier mer enn 30 kg.

De regionale helseforetakene har til nå, med hjemmel i sine vedtekter, avgjort hvem som skal få lov til å få lagret blod fra navlestreng/morkake.

Hvem skal bestemme?

Bioteknologinemnda drøftet lagring av celler fra navlestreng/morkake på et nemndsmøte 19. februar. Et flertall i Bioteknologinemnda påpeker at sannsynligheten for at et barn får behov for celler fra sin egen navlestreng/morkake er meget lav. Disse medlemmene mener imidlertid at det ville være galt av det offent-

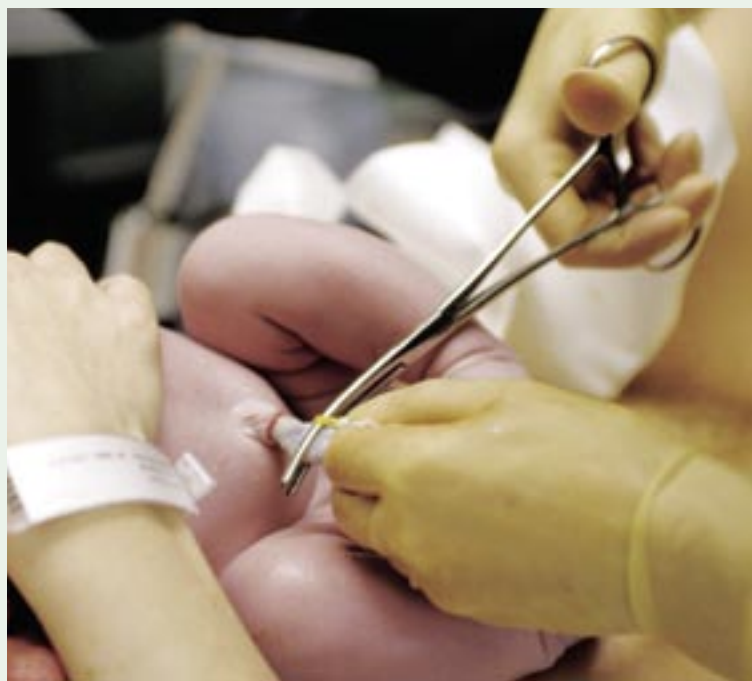

Foto: © Steinar Myhr / NN / Samfoto

lige å nekte å medvirke til privat lagring av celler fra navlestreng/morkake når den fødende ønsker det. Begrunnelsen for dette er at foreldrene selv bør kunne bestemme over bruken av "eget" materiale. Flertallet mener imidlertid at det bør stilles faglige og etiske krav til de bedriftene som ønsker å tilby privat lagring av celler fra navlestreng/morkake i Norge. For eksempel må den informasjon som gis til parene være realistisk med hensyn på mulig fremtidig bruk, være basert på korrekte fakta og oppfylle pasientrettighetslovens og markedsføringslovens krav til korrekt og uttømmende informasjon. Flertallet mener videre at det

offentlige ikke skal påføres kostnader ved at private firmaer tilbyr lagring av celler fra navlestreng/morkake.

To nemndsmedlemmer vil fraråde at det gis tillatelse til forretningsdrift som innebærer privat lagring av celler fra navlestreng/morkake. Disse medlemmene mener det er det offentliges ansvar å opprette biobanker basert på navlestreng/morkake, og at privat lagring – der det offentlige etter en medisinsk vurdering har frarådet dette – representerer en uønsket kommersiell aktivitet.

For mer informasjon:
<http://www.bion.no/uttalelser/>